

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI.

GESLO: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLORADO.

STEV. (No.) 189.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 26. NOVEMBRA — THURSDAY, NOVEMBER 26, 1925.

LETNIK XXXIV.

Napetost med Italijo in Jugoslavijo.

"ROKE PROČ OD NAŠE MEJE!" TAKO JE DEJAL RADIČ V SVOJEMU GOVORU, KATEREGA JE IZVAJAL V LJUBLJANI.

Berlin. — Semkaj je prišlo poročilo da je imel Stefan Radič, voditelj hrvaških seljakov govor v Ljubljani, v katerem je grozil italijanskemu premierju Mussoliniju.

Radič je govoril v grozečem tonu in svaril Italijo naj ne krši jugoslovanskih pravic v Dalmaciji. V političnih krogih se smatra cela zadeva kot napeta do skrajnosti med obema državama.

Med drugim je tudi dejal Radič. "Ako se bo Italija pustila voditi od pustolovcev, ne bo imela samo nas za sovražnika, temveč nakopala si jih bo še več. Proti njej bo Čehoslovaška, Poljska, Romunija in Turčija."

"Ako propagandirana Italija misli, da je Dalmacija italijanska in da se more približevati Ljubljani in Zagrebu, potem mi izjavljamo — a ne italijanskemu narodu katerega mi spoštujemo, pač pa fašistovski vladi: Ali vam je znan načrt nove Evrope? Kakor hitro vi prekoračite našo mejo, boste opazili učinek na Angležih, Francozih in Rusih, kateri so bili italijanski dobrotniki. Fašizem tepta narodne principe pod svojimi nogami, a varuje naj se onih, katere sem imenoval. Je pa še nekdo drugi, katerega pa sedaj ne bom imenoval, ki vas bo prekucnil, kakor je bil prevrnil ogrski, pruski in ruski militarizem."

"Mi delimo Italijo v dva razreda — v italijansko ljudstvo in "črnosrajčnike," slednji so pritisnili črn pečat na dobro ime Italije. Kar se dogaja v notranjosti Italije nas sicer boli, dasi nas ne zadene; če pa se približajo fašisti naši meji — ali če isto prekoračijo, se bo dvignilo zoper nje 100,000,000 duš, od Baltika do Črnega morja."

Dunaj. — Glasom poročila iz Dunaja se je skoval med fašisti tajni načrt, po katerem nameravajo s 60,000 možmi napasti Avstrijo ako ne bo dala avstrijska vlada zadoščenja za kar je govoril socialistični poslanec Ellenbogen v parlamentu, proti Mussoliniju.

Berlin. — V ponedeljek je kanceler Luther v državnem zboru porabil ves svoj vpliv v to, da bi se potrdilo lokarno pogodbo. Ratifikacija varnostnega pakta se pričakuje še tekom tega tedna, tako tudi več drugih pogodb.

V zelo premišljenih potezah je slikal Luther državnemu zboru slike evropskega odnošaja, katere so se večkrat smatralo v zbornici kot nemogoče. Zakar bi Bismarck zahteval orožja in še več orožja, dr. Luther govori le doli z orožjem s sodelovanjem Lige narodov.

"Nemčija se ne sme več smatrati obdana od sovražnikov, temveč, da je enakopravna med drugimi narodi v Evropi, za kar jamči lokarna pogodba." Tako je rekel Luther, ko je napeljeval k dobremu Nemčijo, kar je brezdvomno lokarna pogodba.

Minneapolis, Minn. — Štiri delavci so bili na mestu mrtvi in peti je težko poškodovan ko so padli 90 čevljev globoko iz poslopja na katerem so delali.

Ker je danes praznik Zahvalni dan delo v naši tiskarni počiva. Radi tega v petek dne 27. novembra naš list ne izide. Prihodnja številka našega lista izide zopet v soboto dne 28. novembra.

OGLASI V "AMERIK. SLOVENCU" SO USPEŠNI!

KRIM HOČE MIR.

Mirovni pogoji voditelja Rifljanecv Abd-el Krima v rokah francoskih oblasti — Sodi se, da bodo sprejeti, da se sklene mir v Maroko.

Pariz. — Z gotovostjo trdijo v političnih krogih v Franciji, da bo prišlo do popolnega miru, to se pravi, da bosta Francija in Španija odpoklicali svoje vojske iz Maroka še tekom zime.

Abd-el Krim, voditelj Rifljanecv je pri volji pogajati se za mir. Stavil je pogoje, kateri bodo kmalo v listih objavljeni. Kolikor se lahko v naprej sodi, so ti pogoji, katere ima zdaj francoska vlada v rokah sprejemljivi.

Tako Francozi kakor Španci, so baje pri volji priznati svobodo Rifljanecv, na podlagi tega priznanja bosta Abd-el Krim in njegov brat Sidi Mohammed proglasila premirje in se spustila v pogajanja. Sidi Mohamed je dejal, da bi če bi on sam osebno prišel do Painlevea (odstopišnega premierja), je prepričan, da bi se prišlo kmalo do miru. Že enkrat preje je Sidi obiskal Painlevea v Parizu in je takrat videl v njemu človeka, v katerega zaupa. Dejal je, da je sprevlel, da je on (Painleve) pravcoljuben, ki bo gotovo porabil svoj vpliv za dosego pravičnega miru.

Dalje je tudi dejal Sidi, da je dolžnost vseh delati nato, da se pride do miru, ne pa še dalje razsipavati denar za vojne operacije in še nadalje pobijati ljudi. Zaveda se tudi, da vojna ne pripelje nikamor in da je oni niso hoteli. Ko je končal Sidi svoj pogovor s poročevalcem je dejal, da to kar je izpovedal ni smatrati za uradno poročilo, temveč le osebno, ki se tiče Painlevea.

Vsi skupaj se zavedajo, da je veliko lažje začeti, kakor pa končati vojno.

DRZEN ROP, PLEN \$55.000

Bančni avto napaden in opan. — Policist ranjen v boju z banditi. — Roparji pobegnili.

Chicago, Ill. — Šest oboroženih banditov je napadlo avto Drovers National banke pri belem dnevu. Težko so ranili policista, ki je bil v avto in odnesli plen v znesku \$55,000. Dasi ranjen policist v glavo je junško branil lastno banke in streljal na roparje in ranil enega na roko; drugi stražnik, ki je tudi bil z avtom je pa ranil enega od roparjev v nogo. Boj se je vršil na cesti v bližini klavnice, ki pa je trajal le nekaj minut in le malo ljudi je bilo navzočih. Banditi so se odpeljali s svojim avtom na varno.

Minneapolis, Minn. — Štiri delavci so bili na mestu mrtvi in peti je težko poškodovan ko so padli 90 čevljev globoko iz poslopja na katerem so delali.

ŠTIRJE TAFTI.

Prva slika vrhovnega sodnika Tafta z njegovimi tremi odličnimi brati. Od leve proti desni so: Henry W. Taft, odvetnik v New Yorku; vrhovni sodnik Taft; Charles P. Taft, cincinnanski kapitalist; Horace Taft, nadzornik Taftove šole v Watertown, Conn.

ZA ZAPRTIMI DURMI.

Lewis in operatorji v tajni konferenci, ki bo najbrže privlela do vspeha, da se bo končala stavka.

Philadelphia. — John L. Lewis, predsednik premogarskih organizacij in J. Alvin Markle iz Hazleton, predsednik odbora operatorjev za pogajanje sta bila v dolgi konferenci za zaprtimi durmi. Ko sta končala, nista dala nobenega pojasnila, kaj se je med njima sklenilo. Reklo se je, da sta Markle in Lewis osebna prijatelja in je bil le to prijateljski sestanek, ki nima nič skupnega z mejdnim bojem med premogarji in lastniki.

Tudi odbor operatorjev je imel tajno sejo, o kateri tudi ni nič pojasnila kaj se je sklenilo, pač pa je vse to dokaz, da se nekaj kuha in najbrže se bo skuhal mir, katerega že željno pričakujejo vsi prizadeti.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge je konferiral s člani kabineta, konferenci je tudi prisostoval W. Green, predsednik ameriške delavske federacije. Na programu je bilo vprašanje intervencije vlade v spor med premogarji in lastniki, zlasti v sporu z lastniki mehkega premoga, ki so prelomili svojo častno besedo. Najbrže ne bo vlada nič posredovala, lahko pa da predsednik formalno odgovoril na pismo.

NAGLA SODBA.

Manchester, Anglija. — Najkrajša sodba na rekordu je brezdvomno ona v Manchester, ko se pred kratkem sodili morilca, 20 letnega Sam Johnsona, ki je umoril zarotenko 23 let staro Beatrice Martin. Po štiri minute trajajoči obravnavi je že bil izrečen sodni rek, v katerem je bil Johnson obsodjen na smrt.

Koristno za vsakega čitatelja je, da pazno prebere tudi oglase!

POZOR!

Ker je danes praznik Zahvalni dan delo v naši tiskarni počiva. Radi tega v petek dne 27. novembra naš list ne izide. Prihodnja številka našega lista izide zopet v soboto dne 28. novembra.

KRIŽEM SVETA.

Laramie, Wyo. — Pri družini rudarja G. Collins-a v Hanna, Wyo. so umrli štirje člani vsled zastrupljenja, peti se pa nahaja v kritičnem stanju v bolnišnici. Sodijo, da je bilo zastrupljeno meso, ki so ga uživali.

Chicago, Ill. — V noči od nedelje na ponedeljek so bile podtaknjene štiri bombe na raznih delih mesta, ki so vse eksplodirale. Ena oseba je zažigala težke poškodbe; škoda povzročena pa znaša skupno nad \$5000. Najbolj poškodovana je hiša policista James Skala, katerega imajo na piki "bootleggerji."

Plymouth, Vt. — Col. John Coolidge, oče predsednika Coolidge-a je še vedno v postelji. Zdravje se mu ne vrača na bolje, kakor se je poročalo, temveč nasprotno.

Rim. — Glede na strogost, katero je zavzela fašistovska vlada nasproti tajnim organizacijam je izdal ukaz Domizio Torrighiani, ki je najvišji mojster protostidardjev v Italiji, da se naj vsa prostozidarska društva prenehajo. Na mesto njih se bodo ustanovila nova društva, ki bodo delovala v smislu postave.

Washington, D. C. — Ker se pripravajo naj bi se za božične praznike takoj pošiljali in ne čakalo do zadnjega ko je naval na poštab največji, je Mrs. Coolidge, soproga predsednika, že začela pošiljati darove in s tem pokazala, kako se pokori prva "lady" v Ameriki pametnemu priporočilu poštnega urada. Posnemanja vredno.

New York. — Semkaj so bili poslani signali za pomoč od nekega v nevarnosti se nahajajočega parnika. Niso pa bili tako razločni, da bi se moglo ugotoviti, kaj se nahaja. Tudi operator Palm Beache Radio kompanije je sprejel slične signale iz Severnega Atlantika.

Newark, N. J. — Harrison W. Noel, ki je umoril soferja in 6 letno deklico Mary Daly iz Montclair, je sodišče obsodilo na smrt v električnem stolu, za kar je določen dan 10. jan. 1926.

Philadelphia, Pa. — Tukajšno višji sodišče je potrdilo sodbo nad 15 letnim William Cavalier, kateri je usmrtil svojo staro mater. Obsodjen je bil na smrt v električnem stolu.

Butte, Mont. — V nedeljo po noči so bili tukaj trije moški ustreljeni do smrti. Umor je zagoneten.

Leningrad, Rusija. — Prof. Opell, iz Leningrada je izjavil na zdravniški konferenci, da je zdravil neko žensko, ki je bila jetična in ni mogla hoditi. Opell je vzel nekemu mrtvemu iz noge kost in jo lepo vložil na mesto v kolenu kjer je imela ženska bolečine, da ni mogla hoditi. Operacija se je dobro obnesla ženska je kmalo nato lahko hodila.

DOVOLJENJE ZA VINO ZA DOMAČO POTREBO ODTEGNJENO.

Washington, D. C. — Vsa dovoljenja, ki so bila izdana od prohibicijskega glavnega urada, katera dovoljujejo za domačo potrebo 200 galon vina so sedaj ukinjena.

If you want more business, — then advertise in "Amerikanski Slovenec!"

Iz Jugoslavije

KRALJ IN KRALJICA V ZAGREBU. — NAVDUŠENE OVAČIJE. — VPOKOJENI KAPITAN PORABIL PRILIKO IN HOTEL KRALJA PROSITI. — DRUGE VESTI.

Zagreb, 29. oktobra. — Po Zagrebu se je raznesla vest, da bo kraljevi par potoval skozi Zagreb na posestvo Opeka pri Varaždinu, kjer ostane kot gost grofa Bombellesa dva dni. Ta vest je bila ponoči potrjena iz Belgrada s poročilom, da sta se kralj in kraljica ob 11. zvečer odpeljala iz Belgrada. Čeprav so kraljevo potovanje držali tajno, se je ob prihodu dvornega vlaka zbralo pred glavnim kolodvorom veliko zagrebškega občinstva. Na kolodvoru so kraljevo dvojico sprejeli civilni in vojaški funkcionarji, župan Heinzl in Stjepan Radič. Gospe Matičeva in Heinzelova sta izročili kraljici dva šopka izredno lepih krizantem. Kralja je pozdravil veliki župan Treščec. Po kratkem razgovoru v dvorski čakalnici sta se kralj in kraljica odpeljala v umetniški paviljon in odtam v Jugoslovansko akademijo, kjer sta si ogledala kulturno-zgodovinsko razstavo. Ob trideset na eno se je kraljeva dvojica odpeljala v avtomobilu proti Zapešiču. Tam pa radi skrajno slabe ceste avtomobil ni mogel naprej. Kralj in kraljica sta se vrnila v Zagreb in se od tam preko Maksimira, Sv. Ivana, Jelene in Varaždina odpeljala v Opeko h grofu Bombellesu.

Zagreb, 29. oktobra. — Ko je kralj odhajal iz Jugoslovanske akademije, je pristopil k njemu nek človek. Brž je prikočil general Hadžić in ga vprašal, kaj želi. Mož mu je odgovoril, da je upokojeni kapetan Bartolić in da se hoče kralju pritožiti radi nezadovoljstva. Hadžić mu je svetoval, naj se obrne na kralja pisмено, nakar je policija Bartolića odstranila. Ta dogodek je dal povod govoricam o nameravanem atentatu, ki so se razširile po mestu.

Zagreb, 29. oktobra. — Ko je kralj odhajal iz Jugoslovanske akademije, je pristopil k njemu nek človek. Brž je prikočil general Hadžić in ga vprašal, kaj želi. Mož mu je odgovoril, da je upokojeni kapetan Bartolić in da se hoče kralju pritožiti radi nezadovoljstva. Hadžić mu je svetoval, naj se obrne na kralja pisμένο, nakar je policija Bartolića odstranila. Ta dogodek je dal povod govoricam o nameravanem atentatu, ki so se razširile po mestu.

Zagreb, 29. oktobra. — Ko je kralj odhajal iz Jugoslovanske akademije, je pristopil k njemu nek človek. Brž je prikočil general Hadžić in ga vprašal, kaj želi. Mož mu je odgovoril, da je upokojeni kapetan Bartolić in da se hoče kralju pritožiti radi nezadovoljstva. Hadžić mu je svetoval, naj se obrne na kralja pisμένο, nakar je policija Bartolića odstranila. Ta dogodek je dal povod govoricam o nameravanem atentatu, ki so se razširile po mestu.

Pri delu se je ponesrečil.

V velenjskem premogovniku se je dne 31. m. m. smrtno nevarno ponesrečil premogar Avgust Šrot iz Skal. Radi eksplozije dinamita je 29 let starega moža pri njegovem vsakdanjem delu zasulo in ga silno poškodovalo na hrbtenici. Ponesrečenega delavca so spravili v javno bolnico v Celju.

Ne sreča ne miruje.

V Zgornji Rečici pri Laškem se je 40 let stari dninar Josip Klezin zvečer po končanem delu, ko bi si bil zaslužil mirnega počitka, skoro smrtno ponesrečil. Ko je hotel zlesti na kozolet spat, je v temi tako nesrečno padel, da se je skoro ubil. Moža so hudo poškodovane spravili v celjsko bolnico.

Vlom v Majšpergu.

V noči na 30. oktobra so v lomili neznan svetrovec v trgovino Ivana Beraniča v Majšpergu pri Ptujski gori. Storilci so se izdatno založili z različnim blagom. Odnegli so velike množine raznega perila, 1 samokres, 30 m sukna, 36 naglavnih rut itd. ter okrog 400 Din. gotovine, 3 zlate dolarje, 600 komadov srebrnih kron in poseljsko knjigo. Skupna škoda znaša 15,158 Din.

SIRITE "AMER. SLOVENC."

Kraljeva vila v Splitu.

Splitaska mestna občina namerava kralju podariti v spomin na njegov nedavni posest Splita zemljišče ob vznožju Marjana. Na tem zemljišču bi se zgradila za kralja letna vila.

Poroka.

Poročila sta se g. Franc Cukjata, poduradnik v rudniškem konzumu z gospico Marijo Kregar iz Lok. Poroka se je vršila v prijazni loški cerkvi.

Kar tri nezgode v Ljubljani.

Železniški uradnik Radoslav Velušček je v gostilni "Zlatorog" v Gosposki ulici pri izhodu tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo in so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v bolnico. — Izredno smolo je imel istega dne tudi 12letni Jakob Hynčik, sodarjev sin iz Šiške. Igral se je z otroci na stavbi nove Ulčarjeve hiše na Vodnikovih cesti, se povspel na okno še nov in mokre stave ter se oprijel za žice električne napeljav. Tok pa je dečka nakrat tako močno stresel, da je padel v 6 metrov globok jarek pod stavbo. Pri padcu je dobil Hynčik nevarne telesne poškodbe in je moral tudi on v bolnico. — Popoldne v ponedeljek pa se je ponesrečila na Gosposvetski cesti Katarina Koprivec, stanujoča v ubožnici na Japljevi cesti. Na vlačnem tlaču ji je spodrsnilo in je pri padcu dobila težke poškodbe. Odpeljana je bila istotako v bolnico.

Smrtna kosa.

V Šmarjeti pri Pesnici je v ponedeljek po daljši boleznii umrl veleposestnik Jože Schicker. Rājni je bil zadnjih skupščinskih volitev kandidiral na listi g. Puelja.

Zopet drzen napad na Dolenjskem.

Ravnatelj premogovne družbe v Belokrajni, g. Novotnyja sta v soboto dne 3. oktobra ob treh popoldne na cesti med Črnomljem in Karnizarico napadla dva možka in mu oropala 40,000 Din.

Denarne pošiljatve.

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče: Skupno s poštnino:

500 — Din.	\$ 9.55
1,000 — Din.	\$ 18.75
2,500 — Din.	\$ 46.75
5,000 — Din.	\$ 93.00
10,000 — Din.	\$ 185.00
100 — Lir	\$ 4.70
200 — Lir	\$ 9.05
500 — Lir	\$ 21.75
1,000 — Lir	\$ 42.25

Pri pošiljkatvah nad 10,000 Din. ali nad 2000 Lir poseben popust.

ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK
455 W. 42nd St., New York, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891. Izdaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnik in danov po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za Chicago, Kanado in Evropo 6.00.

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znati, do kedaj imate list plačan.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Prišli so lisjaki iz lukenj!

Gospoda, ki si nadeva oblast diktatorstva nad slovenskim narodom v Ameriki, povzročajo zadnje dni silen šum in ropot.

Rdeča gospoda že več tednov razjarjena piska v Zavrtnikovem listu (da imenujemo list tako, je vzrok to, ker v njem ne sme nihče izražati svojih misli, ki nirdede pobarvan socialist).

Vsak pravi Slovence, ki se noče klanjati duhovom samopašnih socialistov, bo dvakrat premislil, predno bo odsedaj za naprej pristopil v tako jednoto, v kateri vladajo velika ljubezen do njegovih dolarjev, a drugače, če je slučajno drugega prepričanja, se ga zaničuje.

Rdeča gospoda se je pa seveda takoj zavedla, kakor hitro je ustrelila velikega kozla in si pri tem nerodno snela svojo hinavsko masko z obraza, da nekaj ni naredila prav in da bo sedaj to ustvarilo mejo med njihovimi pristaji in Slovenci drugih mišljenj in naziranj.

Cankar se zviija in maši na vso moč velike luknje, ki so se pojavile po zadnji konvenciji. A njegova taktika teh lukenj ne bo zamašila. On poje staro znano pesem: da je narodna jednota nepristranska, in da pri njej je lahko vsakdo, naj bo katoličan, mohamedanec, ali kdorkoli hoče.

Al. Kokelj.

SPOMINI RUSKEGA DRŽAVNIKA VITTEJA.

Prisel je čas za mirovna pogajanja. Predsednik Združenih držav severo-ameriških, Roosevelt, je predlagal v ta namen malo mesto Portsmouth, severno od Bostona.

bran, pa ven z njim zatem, ko je plačeval morda že leta in leta. Tako je in taka je vaša nepristranost, g. Cankar. Mi jo poznamo in pozna jo že tudi slovenski narod.

Willard, Wis. Cenjeni g. urednik: Sprejmite nekaj vrstic iz naše slovenske farmerske naselbine.

Statistika iz zadnjega ljudskega štetja govori, da država Colorado leta 1920. ni imela še milijon prebivalcev. Štela je tedaj 939.629 prebivalcev.

V Unijo je bila sprejeta država Colorado šele leta 1876. dne 1. avgusta. Zlato so odkrili v Coloradu leta 1858. Na rudarstvu je v državi dobro razvito. Zlasti v živinoreji je ena med prvih v proporciji.

Dežela je povečini gorata. Poleti zlasti slovi radi svojih gorskih letovišč, ki nosi onim, ki jih vzdržujejo, velike dohodke. Leta 1920. so našli v Coloradu 59.943 farm. Med temi je, kot omenja statistika, 321 japonskih farmerjev, kar kaže, kako so se prejšnja leta vrivali v Ameriko Japonci iz daljnega vzhoda.

Največje mesto v državi je Denver, ki je obenem državni kapitol in šteje 257.432 prebivalcev. Mesto Leadville, kjer župnikuje in vihti uma svitli meč naš neumorni Rev. J. M. Trunk, pisatelj priljubljene "Pisanega polja", je pa menda najvišje mesto na svetu.

Zdaj pa nazaj k mojemu potovanju. Slovenci so v Canon City zelo raztreseni in eden od drugega razdaljeni. Zato, da sem mogel vse točno in hitro obiskati, sem dolžan zahvale dobri Sušmanovi družini, ki sem Mrs. Sušman, za pomoč po okolici.

se izrazili, da so prestari, tretji so našli druge vzroke. A to je bila samo pretveza, balo so se namreč iti zastopati premagano domovino.

se je držal Vitte pri pogajanjih in je dosegel uspehe, kakor jih menda še nikdar ni dosegel kak premaganec. Niti pare vojne odškodnine ni plačala Rusija Japoncem.

po okolici. Od tukaj sem obiskal tudi slovensko naselbino v Rockvadu, kjer je tudi nekaj slovenskih družin in precej Hrvatov. Imajo angleškega gospoda župnika, ki oskrbuje vse katoliške narode.

Naša nova cerkev napreduje, dozidan je temelj in je izvrstno delo, za kar gre vsa čast dobremu mojstru Mr. Lončarichu. Naši bratje Primorci so res dobro izučeni. Prezgodnja zima nas je zalotila pri delu, a vendar se bo nadaljevalo kar se tiče železnega ogrodka, opore, strehe in tal, ako bo le mogoče, se bo tudi nadaljevalo zidati z opeko, če ne, pa potem na spomlad.

Prohibicija je tukaj pa zelo stroga. Delavci, ki garajo težko, še jabolčnika ne smejo piti, kar je že od sile.

Vsem naročnikom, stari in novim, najlepša hvala za prijaznost in naklonjenost. Bog plačaj vsem v obilni meri!

Leo Mladič, pot. zastopnik. Kansas City, Kans. Cenjeno uredništvo: Namenil sem se sporočiti nekaj novic iz naše naselbine iz srednjega zapada, Kansas City, Kans.

Nadalje so se začeli naši rojaki jako zanimati, da se še bolj združijo skupaj in mislijo napraviti svojo zvezo. To bi veliko koristilo naši naselbini. Tako je prav, dragi rojaki in rojakinje — v slogi je moč. Le naprej po začrtani poti za sv. vero in slovenski narod.

Vila rojenica se je oglasila pri rojaku Martin Muc in soprogi Mariji. V dar jima je pustila tretjo brhko hčerko, ki je bila krščena v naši cerkvi za Heleno. Botra sta bila Mr. Anton Simončič in soproga. Čestitam!

Naš cerkveni bazar se prične 22. novembra in potem nadalje na zahvalni dan, 26. novembra, in se konča v nedeljo 29. nov. Na tekmi imamo vedno pristen pristan in upam, da bo vsakdo pomagal do zmage vrlima in pridnima dekletoma, Miss Frances Dragoš in Miss Terezija Novak.

Zima že kima in ptički be-

zijo ter hribčki pod mrzlim snegom ječijo. Trikrat nas je že sneg obiskal, a vedno jo je moral odkuriti proti Kanadi.

Rojakom tudi to pot naznanjam, da bom dobil en vagon božičnih drevesc, katere bom prodajal po nizki ceni. Priporočam se vsem v naklonjenosti.

Zdaj pa ljubi list, želim ti veliko novih naročnikov, da ti romal v vsako slovensko hišo v tej naši novi domovini in nosil pozdrave našim bratom in setram onkraj široke "luže".

Vas pozdravlja Vaš Mathew Papich. Cleveland, O.

Hladna sapica je zavila sem od erijskega jezera, vmes je pa začel naletavati sneg v gostih kosmičih, a je za hip, in zopet je bilo vse vedro, in solnce je zopet veselo pokukalo iz modrega neba.

Gotovo ste že slišali, da nam vremenski preroki prerokujejo dolgo in mrzlo zimo. Dosedaj se še ni uresničilo njihovo prerokovanje, ker še ni bilo ravno mrzlo. Ako se ne izpolni njihovo prerokovanje vsaj do Velike noči, to se jim bomo smejali v pest, kaj ne, rojaki?

Imamo tudi največjo slovensko knjigarno na 6121 St. Clair Ave., slovenske zdravnike, odvetnike, slovensko narodno čitalnico, katere nudi rojakom vsakovrstno čtivo na razpolo.

Zadnjič so se pa še postavili naši možje državljani in so izvolili Slovenca, Mr. John L. Mihelicha v mestno zbornico, kjer bo zastopal Jugoslovane pri mestni vladi.

Tako, vidite rojaki, napreduje ta slovenska naselbina. Posebno naši sosedje, newburčane in collinwoodčanje, oni se še kaj postavijo. Rojaki, vrzimo vse osebnosti in nepotrebnost sovraštvo do enega drugega, od sebe, nakar bo šele zaplapolal duh napredka nad našo cvetočo slovensko naselbino.

Zimski pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam Amer. Slovenca! J. Zalaznik.

DRUŽINSKA PRATIKA ZA LETO 1926

gre letos hitro izpod rok. V par tednih je ne bo več. Kdor jo želi, naj jo naroči takoj. Dobi se tudi pri vaših lokalnih zastopnikih. Ako jo je lokalni zastopnik zmanjkalo, pišite po njo nam. Stane 25c s poštnino. Naroča se pri: Knjižarna "Amer. Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

zdaj nas se rešite prelivanja krvi v nas znotraj." Car je Vitteja zahvalil za vse like uspehe pri mirovnih pogajanjih, ga je zelo odlikoval ter ga je povzdignil v grofovski stan. V glavnem mestu Japonske, v Tokio, je bilo celo drugače. Ko so izdeli vsebino mirovne pogodbe, je nastal upor in v mestu je bilo proglašeno obsedno stanje. Ko se je prvi japonski pooblaščenec Komura vrnil domov, ni samo prejel nobene nagrade, marveč je moral še odstopiti kot zunanji minister in iti v zasebno življenje. Ko se je ljudstvo pomirilo, je šel za poslanika v London.

Ko je Vitte prišel v Petrograd, mu je zunanji minister Lamsdorf povedal o tajni pogodbi med Rusijo in Nemčijo. Dne 23. in 24. julija leta 1905. se je Viljem mudil pri ruskem carju na otoku Bioriky v finskem zalivu.

(Dalje sledi.)

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 23. NOVEMBRA 1914.

Združenih Državah SEDEŽ: JOLIET, ILL. Inkor. v drž. Ill.
Severne Amerike Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.
Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet Ill.
I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpreds. JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja .. REV. P. K. ZAKRAJSEK, 1852 W. 22nd Pl. Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR.
ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIĆ, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.
ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENCIC, 1212 N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1924. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$35,993.91.

Prosimo Slovence in Hrvate, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pridruživajo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (ic). Sprejemajo se moški in ženske, od 16 do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Po doseženem številu 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

IZ DELAVSKIH KROGOV.

Lista delavskih ponesrečb naraiča od dne do dne.

Tekom meseca septembra, kakor poročajo, je izgubilo v državi Illinois 63 delavcev svoje življenje pri raznih nezgodah in nesrečah. Vse to se dogaja radi premale previdnosti in nezadostnih varnostnih naprav pri delu. Državna oblast je poklicana, da pazi na take nedostatkne po industriji in da se vpelje in upostavi kar najbolj varne naprave za varnost pri delu. Samo v Illinoisu tekom septembra je 63 žrtev, ki so padli s svojim življenjem. Koliko žrtev je v vseh 48 državah, poročilo ne pove, a gotovo je, da ostale države niso brez njih. Te delavske žrtve kličejo po odpmoči!

Združevanje raznih trustov.

Krušni, klavniški, denarni in še drugi trusti se čedalje bolj združujejo v enotno trustno organizacijo. Kmalu bo vsaka industrija po celi Ameriki imela eno skupno telo, ki bo centralizirano in kontroliralo obrt ene vrste po celi Ameriki. Za temi združenji pa bodo trusti skušali monopolizirati tudi druga polja, kjer se proizvajajo materiali, ki jih dotični organizirani trusti potrebujejo za svoje izdelke. Kaj to pomeni za male obrtnike, mora vedeti vsakdo. Takí združeni trust jih bo ugonabljal in davil, kakor se mu bo poljubilo, ker mali bodo od velikih odvisni. —

Delavske razmere v Illinoisu.

Delavski department poroča, da so delavske razmere v Illinoisu v najboljšem stadiju tega leta. Obrat sicer ni popoln, vendar v primeru po državah, še precej dober. Brezposelnost se je od zadnjega marca precej znižala, vendar je pa še veliko brezposelnih po enih krajih.

Automobilska industrija živahna.

Statistika avtomobilske industrije pokazuje, da se je tekom meseca oktobra proizvalo več avtomobilov v Združenih državah, kakor katerikoli mesec še doslej v zgodovini avtomobila.

Osemurni delavnik v Mehiki.

Mehikanska poslanska zbornica je odglasovala za predlogo, ki določa osemurni delavnik v državi.

Dunajski pekariji zmagali.

7000 pekarijev je zastavkalo na Dunaju. Pri pogajanju z delodajalci, ki je sledilo, so pekariji dobili 5-odstotno mezno povišanje.

Zato so pa taki voditelji, kakor so lawndalski voditelji,

največja coklja delavskemu napredku, kajti oni razbijajo delavsko solidarnost in dele delavske vrste radi verskega prepričanja delavstva. Zavedati bi se morali, da je katoliški delavec kakor socialistični od kapitalista prav tako izkoriščen. Oba imata družine, oba morata trdo delati, oba sta izkoriščana, pa se naj zato črno gledata in sovražita? In zakaj je tako in kdo je tega kriv? Pogledite Zavrtnikov list, pa bote kmalu videli. Pomižkajoči urednik se ne strpi enega samega dne, da bi podlo ne napadel slovenskih duhovnikov in katoličanov. Katoliški duhovnik je v njegovih očeh slepar in zavveznik kapitalistov. Katoliški delavec pa je neumnež in bacček. Tako nas katoličane dnevno zmerja Zavrtnikov list. Ali naj bo to zdrava delavska politika, da se bomo med seboj ravsali in to v času največje nevarnosti, ko se kapitalisti na drugi strani združujejo in organizirajo? Slep mora biti, kdor taki brezciljni politiki sledi, kot je politika Zavrtnikovih socialistov!

Kino operatorji zmagali.

Iz San Franciso se poroča, da so tamošnji kino-operatorji zahtevali povišanje svojih plač. Ker so se lastniki gledališč bali, da bi operatorji zastavkali, so ugodili njih zahtevam.

Delavske razmere v Illinoisu.

Delavski department poroča, da so delavske razmere v Illinoisu v najboljšem stadiju tega leta. Obrat sicer ni popoln, vendar v primeru po državah, še precej dober. Brezposelnost se je od zadnjega marca precej znižala, vendar je pa še veliko brezposelnih po enih krajih.

Automobilska industrija živahna.

Statistika avtomobilske industrije pokazuje, da se je tekom meseca oktobra proizvalo več avtomobilov v Združenih državah, kakor katerikoli mesec še doslej v zgodovini avtomobila.

Osemurni delavnik v Mehiki.

Mehikanska poslanska zbornica je odglasovala za predlogo, ki določa osemurni delavnik v državi.

Dunajski pekariji zmagali.

7000 pekarijev je zastavkalo na Dunaju. Pri pogajanju z delodajalci, ki je sledilo, so pekariji dobili 5-odstotno mezno povišanje.

Zato so pa taki voditelji, kakor so lawndalski voditelji,

Za udobno potovanje se poslužite Rapid Transit Lines

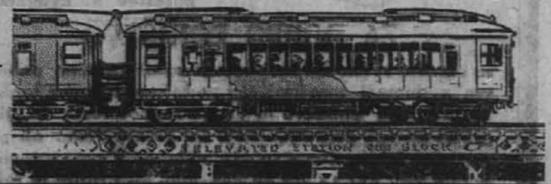
Potujete kakor daleč in kamor hočete cel teden za

\$1.25

Kupite tedenski listek, poslužite se ga tudi lahko vsa družina. Le sračunajte koliko boste na vojni prihranili.

Chicago - Evanston - Niles Center Pass \$2.00 na vseh "L" postajah.

CHICAGO RAPID TRANSIT

Popravek.
"A. S." je prinesel zadnjo soboto dopis iz Chicage pod naslovom "Odgovor". V dopisu se omenja slovenski brivec, češ, da je on priobčil ali bil vzrok, da je Prosveta priobčila članek broječ 10 vrst..... opozovanja neizpovedanega grešnika. Dotični brivec ni ne priobčil tega članka in ni ne dal povoda k temu. Izrazi kot vohun ne veljajo njemu, ker je on glede omenjenega članka brez krivde in nedolžen. Tol-

ko v obvestilo vsem prijateljem slovenskega brivca, ki je v svoji obrti jako vesten in ponosnejši.

Rev. John Miklavčič.

KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA

so dospelle. Udje jih dobijo naravnost iz Prevalj po pošti. Kdor želi imeti družbeni dar za l. 1926, ga dobi takoj, in sicer:

- 1.) Koledar za l. 1926.
- 2.) Slov. večernice 78 zvezek.
- 3.) Apostoli Gospodovi II. zvezek.
- 4.) Lepo povest "Božji mejniki."

Te 4 knjige stanejo en dolar, ki naj se naprej upoije na naslov:

REV. J. M. TRUNK, Leadville, Colorado.

PREMOG.

Pripeljem na dom premog, drva, led po dnevnih cenah. Razvažam pohištvo ob času selitve. Pokličite me na telefon: Canal 2686. Priporočam se rojakom v na klonjenost.

JOE PAPESH

Hart Schaffner & Marx

in druge boljše izdeljave oblek z dvojnimi hlačami in zimske sukne iz čiste volne, razne barve in najmodernejše oblike za mlade moške, kakor tudi za bolj odrasle in starejše.

POSEBNA CENA!

\$23.50; \$28.50;
\$33.50; \$38.50

in dalje.

PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE!

M. H. JELINEK, lastnik
VOGAL BLUE ISLAND IN 18. ULICA, CHICAGO, ILL.

Odprto: torek, četrtek in soboto zvečer.
Odprto: ob nedeljah dopoldne.

UREDNIKOVA POŠTA.
Cleveland, O. — J. R.: Vaš spis pride na vrsto v bližnji prihodnosti. Treba ga bo popraviti, a prav sedaj nam zato manjka časa. Zato prosimo popripljenja.

La Salle, Ill. — Naročnik: Obrnite se na gl. predsednika. Je potrebno, se strinjamo.

Little Falls, N. Y. — K. V.: Me vegeli, če je tako. Hvala za laskavo pohvalo. Posebna hvala pa še za dva poslana naročnika!

Soudan, Minn. — M. R.: Ne vem, kako bo v tem slučaju. Pišite, ako sami ne znate, dobite kako osebo, ki zna angleško pisati, na Labor Department, Washington, D. C. Razložite v pismu celo zadevo natančno in prosite za informacije. Odgovorili vam bodo radi volje, kako bote morali postopati v tem slučaju.

POŠTNI MOJSTER ŠTIRIN.
Port Morris, N. J. — E. S. Thompson, tukajšnji poštni mojster in trgovec, je bil že 54krat napaden in oropan. Kar so mu že pokradli ceni na \$21,000, zato je sklenil, da bo šel v pokoj.

POKVARJENA MLADINA.
Rapid City, S. D. — 12letni deček iz West. S. D., bi bil rad videl železniško nesrečo, zato je v ta namen zvalil na progo Chicago & Northwestern vrte v tukajšnji bližini veliko skalo, v katero je zadel osební vlak, a ni bilo nesreče. Kmalo nato je položil velik tram, v katerega je zavezil tovorni vlak, ki pa tudi ni prinesel dečku veselja. Ko so dognali, kdo to dela, so ga prijeli in ni nič tajil.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA.

MATI NAŠLA SMRT V PLAMENU.
Pittsburgh, Pa. — Obleka Mrs. Louise Dasher, stare 34 let, se je vnela pri plinovi peči. Zadobila je tako hude opekline, da je istini podlegla. 13letni sin John ji je hotel pomagati in je tudi zadobil težke opekline, a vendar bo ostal pri življenju.

Ako hočete prodati hišo, loto, oddati stanovanje, oglasite to v "Amer. Slovencu!"

M. J. Jaskolski
PHOTOGRAPHER
1634 W. 18th St., Chicago, Ill.
Vsakemu novoporočenemu paru damo zastoj veliko sliko z okvirjem.
POSEBNOST — Slike novoporočencev.
Moderna naprava, nizke cene!
Phone: Canal 3720. (p)

DEŽELA IGRAČ JE OTVORJENA PRI.

ALBERT LURIE CO.
BLUE ISLAND AVE. AT 18. ST.
ALBERT LURIE CO. štampaj so kot pribranki!

Razprodaja traja v soboto in celi prihodnji teden.

Igrače niso bile še nikdar tako lepe in tako raznolične kot so to leto v našem spodnjem departmentu za igrače!

Štev. 1. Ameriški Brzovlaki
z 12timi sekcijami dvojna krožna proga, vlit železni lokomotiv z močnim persom, premogovni voz in jekleni osebni vozovi. \$1.75 Samo.....

Telefonska igrača
z črno podlago, transmitter — niklast zvon in slušalno natikalo. — Barvarno primerno, stane samo 69c

Vozeči konjički
narejeni v lepi naravni obliki, sivi konjički, z močnega trdega lesa. \$1.39 Samo.....

Šolska tabla.
Velika oblika, na stojalu iz rmenega hrastovega lesa z šolskim obrazcom. Črno pobaryana površina. Držalo za kredu in mizica. Samo \$3.95 po.....

"Ma ma" igrače (Punčke)
ameriško pobaryana, nezlomljiva glava, lepa dvojna obleka z špicami lepo obrobjena. Židane nogavice, sretle čevlje, pokrivalo, in ima tudi glas. \$1.95 Stane samo.....

Automobili.
Narejeni iz težkega jekla, močno ogrodje z močnim "fenderjem," s pokrivalom proti sapu, močnim gonilnim koleškom in "bumperjem" za \$12.95

Pralna igrača.
Pralna igrača za delnice z lesnimi skaotni, pralno desko, ožje malcem in sušilec. Zapokano lepo v papirnatu haki. 45c samo.....

Piano (igrača)
Znana "Schoenbut" igralna piana, lepo narejena iz mahagonskega lesa. Z belim in črnimi tipkami stanejo naprej 60c

Igralni stolček.
Narejen z močne oksidirano jeklene žice in lepo stoji, ker je lepo narejen in znetan skupaj. Sedalo okroglo iz hrastovega lesa samo \$1.59

Gonilne sankte
močnimi springi, in močnim lesenim ogrodjem, dobro narejeno in močno znetane in sešranfane skupaj. Lepo pobaryana, rdeč in varnišane, stajeno naprej od 98c

Otroški gugalni stol.
Narejen iz rdečega hrastovega lesa, z močnim nastanjalom, sedalo pokrito z usnien in gugalni iz močnega trdega lesa. \$1.39 samo.....

Omarca za orodje.
Narejena iz trdega lesa lepo barvana in varnišana. Zraven je orodje žaga, kladivo, pravo kot, skatija in drugo tako \$5.59 zvan "Gilbert toy" samo.....

Boy's Scooter
to je vozilo na malih koleščkih, na katerih se vozijo otroci in porivajo z nogami naprej. Narejeni iz močnega železa, močno držalo, ravno tako močno stajalo z jeklenimi ali gumista \$1.59 mi kolesi samo.....

Okraski.
Importirani glazurni okraski, lepo barvani v vseh svetlih barvah in izbirah. Ducat za 19c samo.....

Dar v gotovini za božične praznike

ima le tedaj pravo vrednost, ako se pošlje pred Božičem.

Gotovo Vam je znano, kakšen naval je tik pred prazniki po poštah, zatoraj ne odlašajte a pošiljatiivo.

Uredite tako, da bodo Vaši sorodniki v domovini gotovo dobili pošiljatev pred Božičem.

Pozornost, katero mi posvečamo vsaki pošiljlatvi v domovino, Vam jamči, da se bo tam izplačala polna vsota in v najkrajšem času.

Z ozirom na naš velik promet in zveze z največjimi bankami v domovini, smo Vam v stanu ponuditi najugodnejše cene.

Za Božični izlet v domovino s parnikom "Berengaria", ki pluje iz New Yorka dne 9. decembra, sprejemamo sedaj prijave. Zahtevajte informacije.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Sigurna banka za vloge Vaših pribrankov

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški pisatelj G. J. Whyte Melville. Prevodil Paulus.

"Ti ga ljubiš! Vem to in zato te prosim, da ga rešiš! Ne za mene, o, ne za mene! Ko bo svoboden, ga ne bom pogledala več —. To naj je cena njegove rešitve, kajne? Rada, iz srca rada jo plačam samo reši ga — samo reši ga! Hočeš, ali ne —? Ali me boš sedaj peljala k Titu? Glej, polnočna straža je že skoraj minila!"

Toda Valerija je delala načrte —. Dekleta peljati pred Tita, to je bilo zanj nemogoče. Zvedel bi, da je ženska, in ni bilo verjetno, da bi izlahka spregledal tako očito kršitev vojaške discipline. Če bi je morebiti tudi ne kaznoval, pa javno bi bila osramočena in dana na varno. Tudi je bilo skoraj gotovo, da Tit ne bo verjel Mariamninemu pripovedovanju, da bo vzel celo stvar kot zvižajo, ki naj zapelja njegove čete v zasado. Razen tega za nobeno ceno ni hotela dovoliti, da bi Zidinja rešila Esko. — Ne, boljši načrt je imela!

Vedela je, da je Tit sklenil, vzeti mesto jutri z naskokom Vedela je, da se jutri ob zori začne napad.

Pregovorila bo Mariamno, naj se vrne v mesto. Zpomnila si bo vhod v podzemeljski rov, ko bodo gladiatorji naskočili obzidje, bo ona sama peljala izbrano četo po rovu v mesto in bo rešila Esko v zadnjem trenutku. In on ji bo hvaležen, ko bo prišla k njemu kot rešiteljica in zmagovalka, kot kaka bojna boginja iz njegove barbarske domovine.

In maščevala se bo nad Hipijem za vse dolge, neznošne mesece prepira in poniževanja, smejala se bo Placida in mu zmešala njegove pretkane bojne načrte, njegov drzni pogum in njegovo bojno izkušnost. Da, celo Licinij sam bo moral priznati, da se je njegova sorodnica, četudi omadeževana, ponižana, končno vendarle skazala vredno potomkinjo svojega plemenitega rodu in vredno Rimljanke.

Zbodlo jo je sicer, ko se je pri Mariamninih zadnjih besedah spomnila na slične besede Eske, ki ji je tudi ponujal, da žrtvuje svoj ljubezen, samo naj reši prej Mariamno, in čutila je kako čisto drugačna sta ta dva človeka nego ona —. Pa ta spomin jo je le še huje izpodbodel k dejanju.

Prijazno je dvignila klečeče dekle in se ji je nasmejala.

"Zaupaj rešila ga bom!" ji je rekla. "Pa ne bi bilo modro iti k Titu. Ne verjel bi ti, zaprl bi te, meni pa bi onemogočil rešitev. — Pokaži mi tajni rov, dekle, in pri vsem, kar je ženi najsvetejše, pri vsem kar sem najbolj cenila in izgubila ti prisegam, da bodo rimski orli razprostrli svoje peruti nad tempeljnom, ko jutri solnce vzide, da bom prerezala Eski vezi s svojim lastnim mečem. — Vrni se, odkoder si prišla, glej, da te nihče ne opazi! In ako spet vidiš Valerijo živo, zanesti se in zaupaj na njeno prijateljstvo in varstvo — zaradi njega, ki ga bova obe rešili, preden zopet mine dan!"

Čudne so ženske —. Skoraj objeli sta se ti dve nasprotnici, ko sta si podali roke v znamenju medsebojne zveze —.

S težkim srcem je ubogala Mariamna in s počasnimi, prisiljenimi koraki je poiskala tajni rov.

Pa ni jej preostajalo drugega. Nekaj tolažbe ji je dajala Valerijina obljuba.

"Končno," je pomislila, "— če ga ne morem rešiti, bom vsaj umrla z njim in potem naju nihče več ne more ločiti!"

Žalostna je bila ta misel, pa njen zadnji up je bila —.

Odhitela je proti rovu, da še enkrat poišče Esko. Ni bilo več mnogo časa. Ko se je pri vходу še enkrat obrnila nazaj, kjer je Valerija nepremičljivo stala na straži, in jej namignila z roko, kakor da ponavlja svojo prošnjo na pomoč — so zapele trobente v taboru in oznanjevale zadnjo stražo pred solničnim vzhodom.

XIV.

Vera.

Judom je bil njihov tempelj vse na zemlji. Veličastna, Bogu posvečena stavba jim je bila njihova utešena vera, jim je bila znamenje njihovega bogastva, ponos njihove moči, slave in strodnosti, simbol domoljubja, obenem cerkev, trdnjava in palača.

Ako je hotel Abrahamov potomec izraziti moč umerjenosti, krasoto, je primerjal predmet svojega občudovanja s tempeljom. Njegovi preroki so neprestano istovetili tempelj z narodom samim, skrumba, onečaščenje tempeljna je bila razžalitev celega naroda, razdejanje vsega Judovstva, Judje si niso mogli predstavljati svojega naroda brez te trdnjave njihove vere.

Zato so v vseh dobah branili svoj tempelj pred sovražnikom do zadnjega diha. Judovska zgodovina je polna teh vzgledov iz bojev z Asirci, iz bojev Makabejcev s Selenkidi in končno iz bojev z Rimljani pod Titom.

Dan za dnem se je zoževal krog rimske oblege, predmestja so bila v rokah sovražnika, trdnjava za trdnjavo je padla in oblegani Judje so se počasi pa z neizprosno gotovostjo umikali proti gornjemu mestu, kjer je stal tempelj, in končno v tempelj sam in v njegove preddvore. Njega so se oklepali in iskali pri njem zavetja, kot da so kameni sami oživel od čiščenja, ki so mu ga skazovali.

Nekaj pred jutranjo zoro je bilo. Mesec je zašel in v črnosivo temo je bil zavil zunanji tempeljski dvor, imenovan pred dvor poganov. Tu pa tam je gledal iz temnega mraka kak orjaški steber, kos oboka, se je v sivi nejasnosti belila marmornata stena. Par pozabljenih zvezdic je migljalo na nebu, hladni veter je pihal sem od morja in otožno pel v nevidnih stebrih in strehah mogočne stavbe.

Tukaj sta sedela ujetnika, obsojena od sanhedrina na smrt. Kos kruha in vre vode je stal poleg njiju.

Nemo in počasi jima je minil sobotni dan s svojo neusmiljeno pekočo vročino. Brezkončna je bila noč — in sedaj se je bližalo jutro, ki bi naj bilo njuno zadnje jutro na tem svetu.

Nemirno se je primikal Eska na svojem prostoru in poleg njega se je prebudil njegov tovariš iz globokega premišljevanja.

Niso bile žilostne njegove misli, ker vesel je bil njegov glas, ko je začel:

R. PAVLOSKI

Slovenski fotografist
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.

Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!

PRIPOROČAM SE

rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

FR. PENGAL,

DOMAČA TRGOVINA ZA DOMAČE POTREBŠČINE

DOMOLJUBNO

ravna, kdor podpira trgovine v domači sosesčini. — Ako podpirate trgovce v domači sosesčini, podpirate one, ki pomagajo dvigati vašo sosesčino bodisi v veljavni posestev in drugače.

ZA DOBRO POHIŠTVO

se obrnite vedno na majzanesljivejšo trgovino pohištva v domači sosesčini. Pri podpisani trgovini lahko kupite vaše pohištvo in druge raznoterosti, ki jih rabite za vaš dom najceneje za gotovi denar ali pa jako lahka mesečna odplačila. — V naši trgovini dobite vse, kar rabite za vaš dom. — Pridite in prepričajte se.

J. L. Telsler

Furniture & Housefurnishings, Fonografe in Radio
2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.
Phones: Canal 6138 Roosevelt 2107 Ustanovljeno 1912

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mešarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MEŠAR

1912 W. 22nd STR., CHICAGO, ILL.
Phone: CANAL 6319.

Phone: ROOSEVELT 2586

SLOVENCII!

Kadar ste se namenili dati slikati. Bodisi o priliki ženitve, ali v kakem drugem slučaju, ne pozabite, da je v Chicagu slovenski fotografist, ki izdeluje prav tako fine slike, če še ne boljše, kakor kdo drugi. Ta fotografist je:

M. Arbanas

SLOVENSKI FOTOGRAFIST

1147 — W. 18th St., Cor. May St. CHICAGO.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Pošiljate Vi Denar v Evropo

Ako ga pošiljate, pridite k nam po jasnila. Naša svetovna zveza nam omogoča z našo osemindesetletno izkušnjo v bančnem podjetju, da Vam lahko nudimo VEDNO NAJCENEJŠO POŠILJANJE denarja. Pridite!

FIRST NATIONAL BANK

Največja in najstarejša banka v Jolietu.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Šrapneli iz novega kanona, ali nekaj "debelih" iz McCabove "bakse".

Omenil sem že, da prosvetin zaveznik, McCabe s svojo "bakso", nima pojma o detinjiski duši, niti se ni zavedal, kakšno nalogo je prevzel, ko je postal duhovnik in spovednik.

Po njem je cerkev spoved "iznašla": Res nesmrtna prefriganč farjev, kakor se je izrazil Goethe, da še do danes vsi ljuti sovražniki te "iznajdbe" niso mogli podreti, in je tudi McCabe s Prosveto vred ne bo.

Ker je šele l. 1216. izšel zakon enoletne spovedne dolžnosti, "takrat spoved še ni bila obligatna", meni famozni profesor. "Quod non est in libris, non est in mundo" — kar ni črno na belem, ne obstaja, — to je že stara praksa raznih zgodovinarjev.

McCabe trdi, da je bila za Inocenta III. duhovščina brez-moralna. Pa trdi, "da je bila obligatna spoved vpeljana v svrhu, da bo duhovščina lahko kontrolirala misli, želje in dejanja vseh podložnih ljudi". Čudna zveza!

On "je veljal za dobrega spovednika, ker ni izpraševal dosti", ni bil toraj kos svoji nalogi, zdaj naj je spoved — gorostasnost! Histerična ženska zlorablja spoved, "da se lahko brez greha razgovarja o spolnih stvareh," da uživa spoved", pa je žrtev zakrametnega sistema!

"In česar bi ne povedale (mladenke) za ves svet ne o četu, ne materi, povedo tujcu, duhovniku". To imenuje on "zlorabljanje pri-tem posvečenem businessu", pa ravno s tem potrjuje, da je spoved zakrament. "Imam težak račun v tem oziru nad svojo glavo", pravi sam, ker ni vršil dolžnosti kot sodnik, pa je zopet le spoved kriva, ne on. "Saj ni greh govoriti v spovednici. Greh je, če zamolči." Čemu bi bila potem spoved, ako bi bilo greh se spovedati, in pravilno zamolčati? Način razgovora je pa druga stvar, in če kdo misli, da za to nalogo ni sposoben, naj pusti, nikakor pa naj ne napada spovedi same. Ali gre pri tem za — budalosti (na stran), ali za mastne histerije, na stvari prav nič ne spremenijo.

Zloraba. Vse se lahko zlorabi. Naj bi bil profesor McCabe malo pogledal v kanonično pravo, pa bi tam našel stroge določbe. Siliti tudi cerkev nikogar ne more. Kar pripoveduje o "popoldnevih", je najmanj skrajno pretiravanje. Tottenham bi bil cel Sodoma. "Nihče ne ljubi spovedi." Seve, seve. Cukrčkov tam ni, pač pa so grenke kaplje. Pa naj se McCabe obrne na Spasitelja.

Spovedujejo se katoličani baje le, ker ima duhovščina upeljane bratovščine. Prav abnormalen naivnež. Jaz n. pr. nimam niti ene bratovščine, pa imam ob nedeljah povprečno do 50 spovedancev.

Razprava o odpuških je pod vsako kritiko. Ni sicer vse natoleevanje, a med zrni je pomešanih toliko plev, golega domnevanja, da je vsa razprava več kot plehasta in dela "profesorju v katoliškem semenišču" prav malo časti. "Odpustek ne pomeni, da človek lahko greši", to je istina, a v prav isti sapi zatrjuje: "Duhovščina je v mnogih slučajih dajala tudi dovoljenje za greh". Trditelj brez vsake podlage. Profesor niti ni kapiral pomena nepopolnega odpuška, drugače bi ne pisal: "Pomoči prste v blagoslovljeno vodo. To znači, da bo petdeset dni manj trpljenja v vicah". On se lahko škoplje, pa mu ne bo pomagano pri taki — učenosti prav

nič. In kupčija, kupčija. Nekdo pride k meni in hoče rožnivec. Na blagoslovljenem križcu so neki odpuški. Jaz toraj z odpuški — trgujem! Cerkev ima pravico podeljevati odpuške, tega niti McCabe ne zanika, a če kdo posreduje, ker drugače to ni mogoče, da vernik odpuške zadobi, je pa — kupčija, ali "moderniziran katolicizem". Res, sodi sam, ako nisi na glavo padel.

"Španske bule" so prav poseben šrapnel. Gorostasnost je pa le pri McCabu. Jezuit Smith mu je stvar pojasnil, a McCabe trdi svojo naprej, kakor ona baba, ki je rekla, da se trava striže, ne kosi. Na vrsto pride še sveto leto, seve po McCabovem pojmovanju, in končno — miloščina za maše.

Da, McCabe, ki je po Molekovev žarkometu (glej Prosveta št. 248), "odprto in s poudarkom dejal, da znanost (?) nima najmanjšega dokaza o eksistenci biblijskega Boga in v luči zdravega (?) razuma je tak Bog sploh nemogoč", ki toraj na Boga niti ne veruje, trdi, da je maša "od Judov in paganov podedovan običaj daritve bogovom, da se jim priku-piš in dobiš od njih to in ono", je pač umevno. Vsak naj "sodi sam".

Koncem konca pridejo na vrsto še — štipendiji ali darovi za maše. Imponirati hoče s številkami, a fulminantni profesor očividno še ni dobil pred oči besed apostolovih: "Kdor oltarju služi, naj tudi od oltarja živi".

Pravcatega kozla pa ustrelji, ko piše: "Angleški in ameri-kanski duhovniki prodajajo maše, kolikor jih ne morejo sami opraviti, duhovnom druge dežele po nižji ceni in pobašajo dobiček. To ni prepovedano". Slavni profesor je ali zloben, ali pa slep. Bržkone oboje. Poleg drugih strogih določb naj bi bil samo pogledal v kanonično pravo. Tam bi bil našel, če mu je za — fakt in goló dejstvo, kanon 827, ki se glasi: "A stipe missarum quaelibet etiam species negotiationis vel mercaturae omnino arceatur — tudi le domneva kake kupčije je zabranjena", pa pravi: "To ni prepovedano".

Sklicevanje na dejstva in gola dejstva se v ustih takega moža glasijo, kakor bi se tat skliceval na svojo — poštenost.

Bum, bum, je odmevalo po Prosveti. Padli bodo samo tisti, ki že ležijo.

Srne in kozli.

Gajzla, Ely, Minn., bi rad, da naj jaz spišem tri kolone, kako se v jeseni srne love. Da si sem res strokovnjak s puško, kakor sam pravi, mu ne morem ustreči, ker srne loviti je pri nas strogo prepovedano, kozle pa drugi streljajo, in sicer toliko, da bi niti šest kolon ne zadostovalo. Med temi loveci je tudi iliški Gajzla.

SIRITE AMER. SLOVENCA.

CLEVELANDCANJE!

kadar potrebujete pogrebniška spomnitve vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOV!

1053 — E. 62nd St. CLEVELAND, OHIO
Primitve za bližnji telefon is po-kljite: Randolph 1881 ali 4358.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištva ob času selitve in vse kar spada v to stroko. Pokličite me po telefonu! 2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 3221.

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

—vsem slovenskim društvom in organizacijam,
—vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
—za vsakovrstna tiskarska naročila.

—Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
—naše cene so vedno med najnižjimi,
—poizkusite in prepričajte se.

—Naša specialiteta so zlasti društvena dela,
—društvena pravila, in vse druge tiskovine,
—izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.